

GYERGYÓI ÚJSÁG

A MAGYAR PÁRT PROGRAMJA ALAPJÁN.

Előfizetési árak:

Egy évre 200; félévre 100; negyedévre 50 Lei

Hirdetések milliméter díjszabás szerint.

Nyilttéri közlemények sora 25 lej.

Felelősszerkesztő:

SZINI LAJOS

Kiadó laptulajdonos:

MÁRK ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Regele Ferdinand-ut 34. sz. (Sándory-ház.)

Kéziratokat legkésőbb esütőtörök estig kérünk.

Telefon: 14.

Gyergyó pénztelenségének

igazi okát megtalálni nem ördöngösség. Az ok az a köztudott tény, hogy innen mindenki elvisz pénzt, de ide nem hoz senki. Kezdve az inkasszóköruton lévő utazóktól egészen a hetivásáron megjelenő szász árusokig, mind pénzért jön hozzánk.

Gyergyó forgalomban lévő bankjegykészlete tehát napról-napra apad s ezzel egyidejűleg a pénz drágul.

A fa-konjunktura megszűnése egyrészt a nagyobb erdősegek kihasználása másrészt, juttatta ilyen nyomoruságos helyzetbe a jobb sorsra érdemes gyergyói székelységet.

Amikor még jó üzlet volt a fa, nem okozott gondot népünknek a megélhetés.

Kiirták az erdőeladási hirdetményeket, érkeztek a jó zsidók, hozták a zsiros bankokat. A kapott pénzt szétosztották közbirtokosságaink tagjaik között arányrész szerint. Am az erdő újabb pénzeket fiadzott. Nagyrészen ittvalói székelyeink döntötték az erdőket s fuvarozták be a fát a fűrészüzemekhez. Ugyancsak idevalók dolgoztak a gyártelepeken s ez újabb megélhetéshez juttatott néhány száz családot.

A faüzlet megszűntével véget ért a kereseti lehetőség s a székelység rettenve ébredt a valóságra, hogy a fán kívül semmi olyant nem termel Gyergyó, amit más vidékieknek eladva, azokért pénzt hozhasson ide be.

Ha volna egy nagy sörgyár, amelynek részére Gyergyó kilenc községe sörárpát termeljen s ezért kapná évenként a biztos pénzt! Ha volna egy nagy kenderfeldolgozó üzem, amelytől nemcsak a beszolgáltatott kenderért kapna pénzt, de a feldolgozásban való résztvevéseért is! Ha volna! De nincsen.

A gyergyói ember ma kizárólag állatból tud pénzt csinálni, ez a bevételi forrás azonban az összesség szempontjából a semmivel egyenértékű.

A gyergyói székelységet egyetlen csoda mentheti meg a tönkrejutástól: új munkaalkalom teremtése, hogy munkája árán keresethez jusson.

Ennek a csodának bekövetkeztére egyelőre, sajnos, hiába várunk. Olyan válsággal küzd az egész ország, hogy még akkor sem segíthetne a kormányzat rajtunk, ha akarna. (Egy tegnap közölt kimutatás szerint Románia 18 milliárdnyi bankjegykészletének ma csupán fele, kilenc milliárd van forgalomban.)

A gyergyói székelység számára ma egyetlen segítség, ha önmaga segít magán a legmesszebbmenő takarékossgal.

A jó kereseti lehetőségekkel arányban fokozódott annak idején népünk

igényessége, melyet csucspontján az a törekvés jellemezett: minél kevesebb és könnyebb munkával minél több pénzt keresni! Egyszóval népünk is felült a konjunktúra lovára, amelyről, hogy leesett, azért felelősség őt is terheli.

A rettenetes gazdasági válságnak egyedüli és fő oka a világháború. A székelység tragédiáját pedig betetőzte az új hazához való csatlós. Itt — kisebbségi sorsban — elesett minden állami támogatástól, a terhek pedig szaporodtak.

Haszon nélkül való és igazságtalan, ha a ma gazdasági bajaiért és pénztelenségéért kizárólag a bankokat és politikusainkat tesszük felelőssé.

A székelység tönkrejutásának kezdetét az a szivarka jelenti, amelyet először gyújtottak tüzre szász bankóval — a lassu, de biztos javulás pedig azzal a szöttek rokolyával veszi kezdetét, amelyet elsőként sző selyemtől elkényeztetett derekára — nagyanyó utmutatása szerint — az ősi viselethez visszatért unoka.

Szini Lajos.

Gyergyó reformátusainak kétnapos ünnepe.

Rendkívül bensőséges és lélekemelő ünnepet ült Gyergyószentmiklós és a gyergyói községek református lakossága az elmúlt szombaton és vasárnap.

Különös jelentőséget az első gyergyói református lelkész beiktatása adott az ünnepségnek. Így az a református hívők részére egyenesen egyháztörténelmi dátumot jelentett.

Szombaton a megjelent református lelkészek, élükön Vásárhelyi János püspökhelyettesével sajátos egyházi ügyeiket beszélték meg konferenciák keretében. Bevezető előadásokat tartottak Olajos László marosvécsi lelkész, László Dezső lelkész, belmissziói utazó titkár és Kiss Lajos magyarói esperes, utóbbi az ünnepségeken betegsége miatt meg nem jelenhetett báró Kemény János helyett.

Áhitatot és isteni tiszteleteket tartottak Takács Károly csikszereadi lelkész és dr. Jakó Dénes egyházmegyei előadó.

Az ünnepség legfontosabb része a vasárnap délelőtti lelkészbeiktatás volt.

Vásárhelyi János püspökhelyettes tartalmas beiktató beszéde után ének quartett következett, majd Kovács Pál, az első gyergyószentmiklói lelkész mondta el beköszöntő beszédét. Valóságos hitvallásos költemény volt beszéde, melynek hallatán köny fakadt a jelenlevők szemén.

Ugyancsak vasárnap délután tartotta meg a református templomban konferenciáját a Nőszövetség tagjai részére Kernné Bibó Erzsébet, a sepsiszentgyörgyi leánygimnázium igazgatója. A Nőszövetség lelki és szervezeti kérdései címen.

Este kilenc órai kezdettel az ünnepségek betetőzéseként műsoros estély volt a Laurentzi

színháztermében. Jóleső örömmel láttuk a megjelentek soraiban másvallású testvéreinket, akiket minden vallási elfogultságtól mentes, a nemesért, szépért való rajongás hozott ide.

Az egyesített női és férfi vegyeskar adott elő bevezetésül dalokat Páll Vencel vezetésével, majd Kernné Bibó Erzsébet mélysegeket és magasságokat áthidaló előadásában az irodalom és művészet igazi hivatásáról beszélt.

Utána a gyergyószentmiklói filharmónikus műkedvelők adtak elő Vákár László karnagy vezetésével egy klasszikus darabot meglepően jó összjátékban, precíz betanulással.

Következett Vásárhelyi János püspökhelyettes robosztus pillérekre épített hatalmas beszéde. Lélekzetviasszafojtva hallgatta mindenki az ember és testvérszeretetről zengett igaz szavait s az együttérzés meleg könnye, a megindult lélek háláérzése buggyant szemekben és lelkekben beszéde hatásaként.

Őszintén sajnáljuk, hogy nem közölhetjük egészében ezt az ünnepi ódának beillő előadást, amely sokáig fog visszhangozni a gyergyói lelkekben.

Dr. Kugler Vilmosné új oldalról csillogtatta tehetségét, költeményeket adott elő. Megállapíthatjuk, hogy előadó művész-szerepében nem kevésbé kiváló, mint színjátszó művésznő.

Málnásy Antal saját zongora és cigányzenekar kísérettel énekelt magyar dalokat a közönség szünni nem tudó frenetikus tetszés nyilvánítása mellett.

A műsor befejezésekor dr. Makay Domokos beszélt az új egyházközösségről, üdvözölve és köszönetet mondva a megjelenteknek az ünnepségeken való részvételükért.

Emlékeztet két nap marad református testvéreink Gyergyóban tartott első nagyszabású ünnepsége mindannyiunknak sokáig.

Csikmegye jövő évi költségvetése.

A november 29-én megtartott megyei tanácsgyűlésen az 1931 évi költségvetést a tanács hosszas tárgyalás után 19.966,822 lej bevételi előirányzattal és ugyanannyi kiadással elfogadta. A tavalyi költségvetés 20.905,410 lej volt. Lényeges különbség az új és régi költségvetés között, hogy amíg 1930-ban közbeeső bizottság által megállapított százalékos szerinti jövedelem van beállítva utadói címen, addig a tényleges kivétel 1930 évre a miniszter által felemelt százalékos szerint történt. Ilyenformán mintegy 2 millió 600 ezer lejjel kevesebb utadói vettették ki 1931 évre. Megjegyzendő, hogy a költségvetés bevételeinél az állami hozzájárulások fejezeteinél is 860 ezer lejjel kevesbedett a költségvetés, tekintettel a borzalmas gazdasági helyzetre és előrelátható behajthatatlansági esetekre.

A költségvetés éppen ezen bevételeinek tárgyalása során a csikmegyei pénzügyigazgató érdekes hozzászólása és kijelentése olyan hangot pendített meg, amely évek óta hangoztatott sérelmet képez és egyik fő oka Csikvármegye gazdasági összeroppanásának.

A pénzügyigazgató kijelentette, hogy a

vármegye nem számíthat azoknak az összegeknek teljes befolyására, amelyek az állami hozzájárulás címen vannak beállítva, miután itt az adókiivetés úgy történt, amint meggyőződött, hogy a pénzügyi közegek nem léteznek, fiktív jövedelmekre is adókat vetettek ki. Magyarul mondván az adókiivetés „hasból” történt. Kijelentette a pénzügyigazgató, hogy az adókiivető közegeknek ilyen eljárása államellenes család. Igérte, hogy a következőkben az adókiivetéseknél csak a valóságos jövedelmet adóztatják meg. — (Elhíheted, ha akarod! Szerk.)

Az elmúlt hét eseményei.

Belföld.

Az utlevelek díja a kormány jövő évi költségvetésében Popovici pénzügyminiszter megerősítése szerint — óriási lesz. Egy éves utlevél tízezer, fél éves nyolcezer lej. Azt hiszi ugyanis a kormány, hogy ilyen illeték mellett ugyanannyian utaznak külföldre, mint eddig s e révén 400 milliót vesz be. Élénk tévedés.

A köztisztviselők országos gyűlést tartottak Bukarestben, amelyen tiltakoztak a tisztviselői karban végrehajtandó leépítési és fizetéscsökkentési kormányterv ellen. Tiltakoznak az ellen, hogy a kormány a költségvetés deficitjét a tisztviselők hórén hozza be. Követelték a gyanús eredetű tisztviselői vagyonok felülvizsgálását s azokra vagyondézsmát elrendelését.

A C.F.R. állapotairól Tornescu vasúti tisztviselő festett megdöbbentő képet, aki kijelentette, hogy Hosszu kolozsvári üzletvezető havi fizetés címén 50.000 lejt vesz fel, ugyanakkor azonban a vasúti műhelynek kölcsönadott autogénhegesztő gép havi használatáért 142.000 lejt kap.

Új püspököt iktattak be Nagyváradon, Fiedler István dr.-t, aki e ténnyel a konkordátum értelmében egyesített Szatmár-nagyvárad-i római kath. egyházmegyék feje lett.

A bukaresti nagybankok elhatározták, hogy a súlyos pénzügyi viszonyokra, valamint rossz üzletmenetre való tekintettel az idei évben csökkentik a részvények osztalékát.

A dicsőszentmártoni nitrogéngyárat a kormány meg akarja vásárolni a budapesti Magyar Általános Hitelbanktól. Ha a vásár létrejön, a nitrogéngyár hadiszereket fog gyártani.

Egy galaci rendőrkormányzó, aki három gyanús oroszot figyelt, utóbbiak felcsaltak egy szállodába, ahol megrohanták, guzsba kötötték, majd többször belelőttek. Két oroszot elfogtak, egy elmenekült. Valószínű, hogy újabb kommunista szervezkedés vezetője mindhárom.

Szalárd adóhivatalát (Nagyvárad mellett) kifosztották s a szomszédból lopott szekéren elszállították a negyedmillió készpénzt tartalmazó Wertheim-szekrényt. A tettesek eddig ismeretlenek.

A román állatkivitel iránt az exportszindikátusok megalakulása óta öröndetes érdeklődés mutatkozik Németország részéről is. Olaszország s több más ország reméli, hogy a kivitelre kerülő vágóállatok minősége rohamosan javulni fog.

Külföld.

Moszkvában az ugynevezett öt éves gazdasági terv sikeres végrehajtása ellen irányuló — állítólag a francia és angol kormányok közreműködésével létrejött — összeesküvést fedeztek fel. A résztvevők legnagyobb része mérnök volt, akik közül kétheti tárgyalás után ötöt halálra ítélt a szovjet bíróság. Legfelső fokon Kalinin bizottsági végrehajtó elnök a mérnökök halálbüntetését 10—10 évi kényszermunkára enyhítette. A kegyelem főként a nagy nyugati hatalmak tiltakozásának tudható be.

Az angol nagyvállalatok körében is megindult az igazgatói fizetések és a tantiémek lecsökkentésére irányuló akció. A Cables and Wireless igazgatóinak számát hirtelen csökkentette és vezetőinek, valamint tisztviselőinek fizetését 15—30 százalékkal csökkentette le. Egy másik nagyvállalat, a Royal Mail hajózási társaság évi ezer fontnál magasabb díjazású főtisztviselőinek fizetését husz, az ennél kevesebb fizetésűket 5—15 százalékkal csökkentette. A vállalat elnöke W. Runciman elnöki fizetésének és részesedésének feléről mondott le.

Az angol admirálisok a csatahajókat és cirkálókat megfigyelő, felderítő és bombavető támadásait elhárító repülőgépekkel készül felszerelni. Ezt a célt szolgálják az admirális részére a napokban megrendelt rendkívüli gyorsaságú repülőgépek. A gépek a csatahajókra a páncéltornyok alatt nyernek elhelyezést és kikapult segítségével fognak a hadihajók fedélzetéről szükség esetén startolni.

Kiirtotta családját egy bécsi halászmester, Lischka László, mert semmi megélhetést nem talált s családja rettenetesen éhezett. Lezárta nyomorúságos lakásuk ajtaját, fogott egy élesre fent konyhakést, maga elé állította feleségét és két leányát s beszédet intézett hozzájuk. Aztán előbb feleségét, majd leányait ölte meg, végül a véres konyhakést, oly erővel döfte saját szívébe, hogy pillanatok alatt kiszenvedett.

Magyarország jövő év áprilisában akkreditálni fogja az orosz-szovjet külkereskedelmi képviselőt s ezzel határozott formában felveszi a gazdasági kapcsolatokat a szovjetköztársasággal. Ha ez megtörténik, az oroszországi nyersanyagok, fa, só, stb. behozatala révén lényegesen javulni fog az ország gazdasági helyzete. A politika elválaszt országokat, a gazdasági szükség ıme összehoz még ilyen óriási ellentéteket is.

A magyar külügyminiszter, Walkó Lajos lemondott. Utóda gróf Károlyi Gyula lett.

Halálos kőd borult Belgiumban a háborúból ismert Lüttich város környékére, amelynek következtében eddig százhusz ember pusztult el irtózatoss kinok között. Erősen tartja magát a feltevés, hogy a közeli mérges gázokat gyártó nagyüzemből áramlott halálotkozó gáz a kődbe, mely a szerencsétleneket megölte. Szomorú izlelítő a jövő borzasztó háborújából.

Huszezer római háztulajdonos 10 százalékkal csökkentette Rómában a házbérekét. Az árletörési akció tovább folyik. A liszt- és kenyérlárakat újabb 10 centesimivel csökkentették, úgy, hogy a legfinomabb kenyér kilója 2 lírába kerül.

Hivatalos francia kimutatás szerint a halálozások száma a születéseket 12.564 el felülmuta. Erre 1911 óta — a háborús éveket kivéve — nem volt példa. A születések száma tovább süllyed s most 16.775-el kevesebb születés volt Franciaországban, mint az előző évben. A népmozgalmi statisztika csak Korzikában, Bretagneban, Elzászban és Flandriában jobb az átlagnál, míg az újszülött gyermekek száma az északi tartományokban a legnagyobb.

Öt év alatt háromszorosára emelkedtek az adók Csikmegyében.

Előbbi számunkban vezető helyen foglalkoztunk a minden adózó alanyt megölelő adópolitikával.

Csikmegye megyei tanácsának november 29 én megtartott őszi közgyűlésén aztán pontos számadatokat kaptunk az adók elviselhetetlen nagyságáról. Dr. Pitner Árpád alispán a következő statisztikát állította össze az utóbbi hat esztendő adókirovásairól. Ime:

1925 évben Csikvármegyére kivetett 21641000 L adó
1926 évben Csikvármegyére kivetett 22210000 L adó
1927 évben Csikvármegyére kivetett 39479000 L adó
1928 évben Csikvármegyére kivetett 43078000 L adó
1929 évben Csikvármegyére kivetett 59761000 L adó
1930 évben Csikvármegyére kivetett 68633000 L adó

Eszerint Csikmegye adózó polgárai 1930-ban háromszor annyi adóval rovatnak meg, mint amennyit öt év előtt, 1925-ben fizettek.

Az eltelt öt év után pedig az idén legalább háromszor kevesebb volt a bevételünk, mint 1925-ben. Ma eljutottunk oda, hogy a lakosság 70%-a pénzt csak úgy lát, ha állatját, terményét az ígért neveltséges áron dobja el magától.

Reméljük azonban, hogy az adókiivetőbizottságok következtetések maradnak ezután is és a jövő tavaszon — kivétel nélkül — 100%-kal emelik az adókat. Ezzel föltétlen jót tesznek, mert így egyszerre gata-t mondunk és államunkat megkíméljük további nyilvántartásunk költségeitől.

A részletekben való kivégzésből többet nem kérünk. Maradjon ez a humánus eljárás továbbra is a régmúlt középkor örök dicsősége.

HIREK.

Következő lapszámunk 23-án, kedden este jelenik meg.

— **Házasság.** Vároczai Tuci és Fritsch Arnold ezuton hívják meg rokonaikat és jó ismerőseiket a f. évi december hó 21-én délután 3 órakor tartandó esküvőjükre. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Követésre méltó példa.** Amint Santa Albert igazgató urtól értesültünk, Bajna Imre kereskedő és egyháztanácsos tiz szegény tanuló részére tiz pár új cipőt ajándékozott. Harmadik éve már, hogy Bajna Imre minden évben hasonló értékű ajándékot ad Mikulásra, vagy Karácsonyra. Olyan lelki jóságra vall ez a szívből jövő, önkéntes adakozás, hogy a mai önző, kapzsi világban példaképpen is a nyilvánosság elé kell vinni. Örömrünk, hogy vannak még székely emberek, akik tehetségükön felül is áldoznak fajuk jövőjéért, a nyomorgó székely gyermekekért.

Ferenzi Árpád kereskedő ugyancsak fenti célra egy pár cipőt és egy pár harisnyát adományozott.

Követésre méltó példák ma különösen, amikor oly sok szegény tanuló nélkülözi a ruhát és lábbelit. Jelenleg a Szociális Missziótársulat is anyagiakkal küzd s ezért a régi évekhez képest alig segíthet.

A jölelkű adakozóknak hálás köszönetét nyilvánítja a róm. kath. iskola igazgatósága.

— **A városi vezetőség** felhívja azokat az iparosokat, kereskedőket és szállítókat, akik a város részére bármit szállítottak, hogy erről szóló számlájukat december 15-ig okvetlen adják be.

— **Választói lajstromok kiigazítási munkálatai** folyó év december 2-től 31-ig tartanak.

Ezen idő alatt úgy a kamarai, szenátusi, mint a községi taglistáknak és férfi és női választó listáknak kiegészítési munkálatai eszközöltetnek az illetékes községi előjáróságok által. Felhívjuk a választók figyelmét, hogy okvetlen nézzenek utána a választói névjegyzékbe való felvételüknek. Gyergyószentmiklós városában folyó év december 31-ig bezárólag naponként a hivatalos órák alatt eszközöltetnek ezen munkák. — Mindenki nézzen utána, hogy ki ne maradjon senki a választói listákból.

Ezideig ugyanis egyetlen választó sem jelentkezett felvételre.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, akik a református konferenciára érkezetteknek szálást és ellátást voltak szivesek adni; továbbá akik úgy a templomi énekkarban, valamint az estély műsorán részvételükkel hozzájárultak ahhoz, hogy az általunk rendezett papavató ünnepség méltó keretek között folyt le — különösen pedig az énekkart vezető Páll Vencel kántor urnak, a filharmonikus zenekart dirigáló Vákár László urnak — ezuton mond hálás köszönetet a Református Nőszövetség Elnöksége.

— **Lukács Árpád méhészetének** szép elismerés jutott az Erdélyrészi Méhészegyesület részéről. Nevezett egyesület ugyanis felhívást bocsátott ki tagjaihoz, amelyben kéri, hogy a különböző vidékekről származó erdélyi méz vegyi összetételének megállapítása céljából mintát küldjenek be hozzá. Az eddig megvizsgált 21 minta közül a Lukács Árpád alfalvi méhészte által beküldött havasi csemege méz első helyen tünt ki cukortartalmával és rendkívüli zamatos finom ízével. Ime kellő szakértelemmel végzett szorgalmas és kitartó munka eredménye.

— **Biciklisták a járdán.** A hirtelen fagy beálltával göröngyössé vált utcákon a biciklisták nem szivesen karikáznak. Az ut közepe tűrhető sima, ám erről gyakran a göröngyökre kell ráhajtani, ha autó, szekér jön szembe. Ezért a kerékpározásnak kellemesebb részét választják s a gyalogjárók részére fenntartott aszfaltos karikáznak le s fel örült iramban, akárcsak a bolond óra. Annál inkább gyakorolják ezt, mert ellenőrzés egyáltalán nincs. Egyik postás például a Fogarassy utcán állandóan a járdán biciklizik hivatalába és haza a legnagyobb sebességgel, veszélyeztetve a zárdába és a vele szemben levő elemi iskolába járó gyerekek testi épségét.

**Erdélyi
Közhasznú Székely Naptár**
valamint a régi és valódi
Lőcsei-Lőrinczi-féle
SZÉKELY NAPTÁR
kaphatók SÁNDORY-nál.

Tekintettel arra, hogy rendőrt elvétele sem látunk ebben az egyébként is mozgalmas utcában, itt mindenki azt teheti, ami neki jólesik. Felhívjuk a polgárok figyelmét, hogy a járdán biciklizők számát olvassák le és jelentsék be az illetőket a rendőrkapitány urhoz. A kapitány urnak törvényparancsolta kötelessége, hogy ezekkel a megkerült karikázókkal szemben az előírt büntető rendelkezéseket könyörtelenül végrehajtsa.

— **Vasárnap este 9 órakor** a Zsidó Nőegylet teaestélye a Kricsa étteremben. Háziaszszonyok: Vajda Lászlóné és ifj. Charap Salamonné urnók. Mindenkit szívesen lát a vezetőség.

— **A szárhegyi Legény Egylet és Leány Egylet műsoros délutánja.** F. hó 8-án délután 4 órai kezdettel a Szárhegyi Legény Egylet és Leány Egylet jól sikerült Szent Imre ünnepélyt rendezett a közbirtokosság nagytermében. A műsornak kiemelkedő pontja egy 1 felv. dráma, melynek címe: „Mária érem”. A főszerepet Keresztes Bözsike alakította nagy sikerrel. A többi szereplők is kivétel nélkül igen jók voltak. Elismerés illeti a vezetőségeket, hogy anyagi érdek nélkül szórakoztatják és művelik a népet.

— **Találtatott egy Sz. A. monogrammos fehér szalvéta** Vasut utcában. Átvehető a kiadóban.

— **Orbán Balázs „Székelyföld leírása”-nak** második kiadásához szükséges adatok eddig az alábbi községekből érkeztek be. A többi községekben felkért urakat kérem minél előbb készítsék el és küldjék be válaszukat a kérdőpontokra — vagy ha vállalni nem akarják (esetleg nem tudják) közöljék velem azt is, hogy ez esetben mást kérjek fel a munka elvégzésére. Vámszer Géza r. k. főgimn. rajztanár, Csíkszereda.

Eddig beérkezett:

Gyergyóból: Csomafalva, Maros-Hódos, Szárhegy, Tekerőpatak, Tölgyes, Ditró.

Csikből: Csicsó, Csomortány, Delne, Dánfalva, Csátószeg, Karcfalva, Nagy-Tusnád, Uj-Tusnád, Szent-Király, Szent-György, Bánkfalva, Szent-Domokos, Szent-Tamás, Szent-Márton, Szent-Mihály, Szépviz, Szentlélek-Fitód, Taplocza, Verebes, Zsögöd.

— **A nyolcadik tüzeset** ezidén Gyergyószentmiklóson szerdára virradólag történt fel-szegben. Ferencz Mihály Csere utca 91 szám alatti lakos csüre, istállója, szekérszine és faskamrája égett el takarmánnyal, szekérrel és 2 malaccal együtt. Teheneit sikerült Ferencznek kisebb égési sebek árán kimenteni az istállóból. Ugyancsak leégett a közvetlen szomszédos Lukács Ferenc Balázs csüre és istállója is. A kár nagyrésztben biztosítás útján mindkét gazdánál megtérül.

— **Tolvajvilág Remetén.** Szépen megyünk a télnek. Ha az állapotok nem javulnak, rovatot kell nyissunk „Gyergyói Tolvajvilág” címen. A nyomozó gazdasági helyzettel járó nyomorúság Remetén is foglalkozási ággá léptette elő a tolvajlás mesterségét. Sőt többen egyesültek ez iparág sikeresebb üzletésére s az utóbbi napokban kisebb-nagyobb lopások és betörésekkel mutatkoztak be a község lakóinak. Igen szomorú az, hogy — nem tudni leépítési okból-e? — a remetei csendőrsőn jelenleg egyetlen csendőr teljesít szolgálatot, aki még ha akarná sem végezhetné el a nagy kiterjedésű faluban reá váró munkát. Az illetékesek fokozott figyelmébe ajánljuk ezt a szomorú tény, kérve a károsultak nevében a csendőrsőn sürgős teljes létszámra emelését.

— **Tűz Csomafalván.** F. hó 8-án a reggeli órákban idős Ambrus Antal csüre és istállója eddig még ismeretlen okokból kigyuladt. A tűzhez siető csomafalvi tűzoltóság továbbterjedését annyira megakadályozta, hogy csak a kigyuladt épület égett le a benne levő takarmánnyal együtt. Biztosítva nem volt, a kár nem fog megtérülni, ami kitesz k. b. 30.000 lejt.

— **Lopás.** Rubin Hermann fakereskedőnek Szárhegyi ut 32. alatti istállójából ismeretlen tettes egyik éjszaka elhajtotta 7000. lejt érő tenét.

— **Segíts a szegényeken.** Egyik marosvásárhelyi gyártulajdonos feleségéhez bekapogatott a napokban egy szegény munkásasszony és elsírta minden keservét. Őnagyságának megessett a szíve a szegény asszonyon:

— Van egy csomó régi harisnyám. Odaadom magának valamennyit... De egy kis baj van velük... Majdnem mindet meg kell stoppolni.

— Kérem nagyságos asszony én megvárhatom — felelte a látogató nyugodtan.

— **Hétezer lejt lopott ki a bíró fiókjából.**

Vasárnapra virradólag az ujfalvi községhez tartozó bíró asztalát és a benne levő hétezer lejt elrabolták. A gyanúsított egyén le van fogva, de még nem sikerült vallomásra kényszeríteni. Állítólag kleptomániában szenved.

Na majd kiderül, hogy beteg-e, vagy közönséges gonosztevő?

* **Havasi csemegeméz** kapható 5 kg. dobozban 300 lejért Gyergyószentmiklóson házhoz szállítva. Lukács Árpád méhészte Gyergyóalfalu (Joseni, jud. Ciud). 3-3

* **Gazdák figyelmébe!** Árpád vészeg vagon rakományban. Érdeklődni lehet Gyergyószentmiklóson

Czitrom Hermann

cég fiókja

Főtér, Bartis-ház.

4-1

* **Unió-utca 1. szám alatti ház eladó.** Érdeklődők forduljanak Vákár Fivérek főtéri üzletéhez. 3

A Luca-napi állatvásárok.

F. hó 10-13 napjain tartották meg Gyergyószentmiklóson a Luca-napi állatvásárokat. Óriási volt a felhajtás, mintegy 6000 drb. állat. Összeladás 900 drb, melyből 260 drb. eszerült gazdát a gyergyói járásban, a többi innen kivitték. Így végre máshonnan jött be pénz, mintegy hétmillió lej.

Ez volt a gyergyói járás első vására, melyről a megvett állatok nagyrésze idegenbe került. Eddig az eladások 70-80 százaléka a járásban maradt.

Az árak estek. Exportra alkalmas ökör párja 20-29000 lej, (kilója 15-16 lej) hizlásra alkalmas ökrök párja 12-20.000 lej volt. Bukarestbe borjas és borjuzó teheneket vásároltak darabonként, 6-9 ezer lejen.

Tanulság: minél jobb állapotban (hizott) van az állat, annál nagyobb reménnyel viheti azt vásárra a gazda.

Gyergyói sport.

Befagytak a tréningek.

Két héttel ezelőtt adtuk hírül, hogy a Szent Miklós liceum tornatermében — T. Chindea igazgató jóvoltából — birkózó, box- és szertornagykorlatokat tart ifjúságunk s máris arról kell beszámolnunk, hogy a tréningek megszűntek.

Ezuttal nem a magyar-betegség, a szalma-láng-fellángolás következtében, hanem azért, mert állítólag a minisztérium megtiltotta, hogy állami intézetben azon kívül állók gyakorlatozzanak.

Kevés elintézni valója lehet a magas minisztériumnak, ha ráér, hogy ilyen ártatlan dologból is hókusz-pókusz csináljon.

Elvégre, ha az ifjúság a szellemi kívül testi erejét is fejleszti, ebből az államra haszon származik, kitartóbb katonaságot kap. Azt meg — ha hallanók sem hinnék — hogy nemzetiségi szempontok tették volna indokolttá a tornaterem elzárását a liceum kötelékébe nem tartozó ifjak elől.

Ismerjük T. Chindea igazgató jóakarátását így megvagyunk győződve arról, hogy elsősorban ő fog az illetékeseknél közbenjárni a tornateremnek heti három estén leendő átengedése érdekében.

A tréningeket folytatni akarók kérvényt nyújtanak be Chindea igazgató útján a minisztériumhoz s minden remény meg van arra, hogy ez az ügy közmegelegedésre nyer elintézt.

Legszebb karácsonyi képeslapok a Sándory könyvkereskedésben.

Az Urania mozgó hírei.

F. hó 13-14-én, szombaton és vasárnap

Pokol rabjai.

Szenzációs hangos kalandofilm, mely a délafrikai gyémántmezőkön játszódik. Főszerepben a daliás John Gilbert.

A közelmúltban a napisajtó tele volt a holdrepülésről szóló különböző cikkekkkel. Zseniális hazánkfia, a medgyesi Oberth professzor egy rakétát konstruált, mellyel el akart jutni a holdba, de a start mindmáig különböző okok miatt elmaradt. A holdbarepülés problémája tehát elméletileg meg van oldva, s hogy hogyan fest a gyakorlatban, azt

A hold asszonya

című filmremekben láthatjuk, amelyik folyó hó 17-18-án, szerdán és csütörtökön fut az „Urania”ban.

Ezt a nemesak látványos, hanem tudományos szempontból is nagy értékkel bíró filmet, a professzor utmutatásai alapján Thea v. Harbou, az ismert író tervezte meg, aki már nevét közönségünk előtt a „Metropolis”-sal és a „Spion”-nal tette ismertté. De ennél a művénél önmagát multa felül. Igaz, hogy ehhez a fantasztikus történethez olyan rendező kellett, mint Fritz Lang, aki el tudja velünk hitetni a lehetetlent, hogy a holdrakéta elindul.

Ez az a film, melynek meséjét röviden visszaadni nem lehet. Látni kell, amint óriás rakéta rohan az űrben és kiköt a holdban. Izgalmas kalandok, lélegzetfogyó jelenetek következnek, a holdrakéta visszaindul a földre, de fenn a holdon két boldog ember marad: a fiatal mérnök és imádottja, a bátor asztrológusnő.

A szerepek a legkedveltebb német művészek kezeibe vannak letéve s Willy Fritsch és Gerda Maurus megmutatták, hogy méltók voltak a bizalomra s utólráhetlent nyújtottak alakításaikkal.

A mozi vezetősége ennek a filmnek a bővebben való ismertetése céljából a film tárgyát feldolgozó regényeket bocsátott ki.

F. hó 20-21-én, szombaton és vasárnap

A Romanovok tragédiája.

Nagyszabású dráma, melyben meglevenedik a háború alatti Oroszország s a szerencsétlen cári család fogsága, majd kivégzése. Ez a film bevilágít az orosz lélekbe s megérteti velünk, hogy hogyan tudta Rasputin, a szent pap, az egész népet a cártól a legalacsonyabb muzsikig hatalma alatt tartani, míg végre őt is elérte végzete.

Régi jó székely szokás ISTVÁN és JÁNOS nénapokat énekekkel köszönteni.

SZENT ISTVÁN ÉNEKESKÖNYV,

mely a két névnapi köszöntő

mellett karácsonyi és újévi énekeket és köszöntőket tartalmaz,

kapható Gyergyószentmiklóson:

a Sándory könyvkereskedésben.

Órát és ékszer javít

szakszerűen és jutányos árban

STEIN

24

órás és ékszerész Járásbíróssággal szemben.

**György
Sándor**

A Angol uri

divatszabósága

átköltözött
néhai Petrásics Emil helyiségébe.
(Városház-utca.)

Elvállal

minden szakmabeli munkát elegáns
kivitelben jutányos áron.

5

A Romfeld-házban

a Nap-féle

m é s z á r s z é k

mellékhelyiségekkel együtt jan. 1-től

kiadó.

3-1

Borszéki közösbirtokosok Elnöksége
Ditró—Ditrău — Ciuc.

Szám : 41/1930.

Meghívó.

A borszéki Közbirtokosság
1930. december 20-án Ditró község-
házánál d. u. 2 órától kezdődőleg

évi őszi közgyűlését

megtartja, melyre az érdekelt birtoko-
sok tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. A mult gyűlés jegyzőkönyvé-
nek felolvasása.
2. Az 1931. évi költségvetés tár-
gyalása.
3. A Bánfi-havas vágatási enge-
délyének megszerzése iránt tett intéz-
kedések bejelentése és ez ügyben to-
vábbi határozat hozatal.
4. Az 1924. évben a Borszéki für-
dővállalattal kötött peren kívüli egyez-
ség revíziója ügyében jelentés tétel és
ezzel kapcsolatos további határozat ho-
zatal.
5. Tódor János, Veltianu Cornél,
Oláh János villatelek iránti kérése.
6. Dr. Gaal Endre beadványának
tárgyalása, esetleg egy új igazgatósági
tag választása.
7. Elnöki előterjesztések.
8. Alapszabály szerinti indítvá-
nyok.

Ditró, 1930. november 14.

Czimbalmos Imre, Csibi Tamás,
b. jegyző. b. pénztáros, h. elnök.

Gyergyószentmiklóson, a
Reg. Ferdinand-u. 80. sz.
alatti lakás örök áron

eladó.

2-1

Ditró községben elhalálozás folytán
bérbeadatik

egy jömenetelü

2-1

szatócs üzlet

1931. évi január 1-től kezdődőleg.

Bővebb felvilágosítást községi bíró ad.

Karácsonyi ajándékul

csak maradandó értékű

aragonit disztárgyakat

vásároljon Sándorytól.

„Steaua României“

Román Biztosító Társaság

ALAPITTATOTT 1921. évben.

Alaptőke és saját tartalékok az 1929. év végén 140,761.000 Lei.

Tűz-, üveg- és betörés-, jég-, baleset-, szavatossági-, automo-
bil-, géptörés-, szállítmány-, élet- és népbiztosítások.

Előnyös díjtételek, modern feltételek.

Dijtalan felvilágosítás.

Csikmegyei felügyelőség: Gheorgheni, Str. Reg. Ferdinand 28.

Telefon 30.

2

**A marosvásárhelyi
70 ágyas modern szanatórium**

műtő és szülőszobákkal, Röntgen-, hydro- és elektro-
therapiával, quarz és diathermiával, bacteriologiai és
chemiai laboratoriumokkal stb. berendezve, továbbá
hideg-, melegvizzel, központi fűtéssel, lifttel, rádióval
felszerelve.

Felvez: Sebészeti, nőgyógyászati, szülészeti, bel-
deg-, bőr-, urológiai-, fül-, orr-, gége-, szemészeti és
gyermekgyógyászati betegeket.

25

SÁNDORY-NYOMDA
GYERGYÓSZENTMIKLÓS—GHEORGHENI.

JUDETUL CIUC.

Izléses nyomdai
és könyvkötészeti
munkák.

Telefon : 14.

Dusan felszerelt
könyv és papirke-
reskedés.

Papirkereskedésben nagy választék do-
bozos és mappás levélpapirokból, modern
levelezőlapokból, patent ceruzákból, emlék-
könyvekből, mindenféle irodai és iskolai fel-
szerelésekből, valamint üzleti könyvekből.

Levélpapírok, borítékok, memorandumok,
ügyvédi nyomtatványok, báli meghívók, árjegy-
zékek, étlapok, valamint mindenféle könyvköté-
szeti munkák legolcsóbb beszerzési forrása.

Ha biztos eredménnyel, olcsó ár mellett
akar hirdetni, úgy csakis a

„Gyergyói Ujság“

című hetilapban helyezze el hirdetésait.